

Language Learning Strategies That Primary School 8th Grade Students Use While Learning English (Nevşehir Sample)

Eyüp İZCİ

Inonu University, Faculty of Education

Hatice Özgan SUCU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli University

Abstract

Current developments in English language curriculum and students' increasing level of consciousness seem hopeful for Turkish education system. However, in spite of the improvement in teaching English in both public and private schools, it is obvious that the present situation is not satisfactory. The aim of the research is to determine the learning strategies that 8th grade students use and their level of strategy use while learning English. The data were gathered through strategy inventory for language learning (SILL) of Oxford (1990), which was translated to Turkish by Cesur and Fer (2007). The collected data were computed and analyzed via descriptive statistics, t-test, and one-way ANOVA. As a result, total strategy use average of 8. grade students is found out to be 3,03 which reflects intermediate level. The analysis revealed that metacognitive strategies were favored the most while cognitive strategies were favored the least. The results of this study showed that statistically significant differences were found in the use of strategies with regard to gender in favor of female students. Students of private schools were found out to have significantly higher level of strategy use from those of public school. Finally, it is possible to state that successful students are likely to use more language learning strategies than less successful students.

Keywords: *Foreign language learning strategies, primary school education, foreign language*

SUMMARY

The use of learning strategies is crucial for both teachers and students in order to reach effective teaching sessions since they have direct effect on the language learning system. This is because students can evaluate the communication through which the language is practiced and can be prepared for the communication beforehand better when they use strategies. They do not allow the errors frustrating the fluency of communication. Independency that these strategies develop and the strategies that independency develops bring about the qualified flexibilities in terms of individual differences. Since the strategies are not limited to classroom activities, individual and group learning activities increase in number. Also, language performance develops as active language use and practices increase (Nunan, 2000).

The most important but mostly neglected aspect of learning is that students do not know how to use knowledge and competencies required fulfilling complex learning responsibilities although they have them in mind; therefore, the competencies stagnate.

Sometimes this situation is caused by students' lack of enough motivation and confidence to use them and sometimes it stems from the students lack of consideration whether it is required to use or not (Hartman, 2001). In other words, although they have the explanatory and procedural knowledge they do not have enough contextual knowledge to transfer and apply this knowledge (Gama, 2005). Students use various strategies in foreign language classrooms while they are trying to understand the new information because the information they are required to learn is much more than the other courses. Although the language learning strategies cannot be observed, they give hints to the teacher about how the students plan and choose appropriate skills to learn and remember (Hişmanoğlu, 2000). Feddeholdt (1991) states that a student who can use language learning strategies correctly and appropriately can develop language proficiency better.

In recent years, researches about teaching English have been a prominent issue in Turkey. Therefore, they brought up learning strategies and the issue has been discussed in terms of various aspects. Although most of the researches about language learning strategies have focused on adult learners, recently researchers have been conducting studies on primary school students. It is possible to state that the innovation of English Language curriculum and the students becoming more conscious are positive developments. However, in spite of all improvements in teaching English at both public and private schools, it is obvious that the present situation is not satisfactory.

Purpose of the Research

The main purpose of the research is to determine learning strategies and the level of learning strategies that the primary school 8. Grade students use while learning English.

Research Question

Which strategies do the primary school secondary level students use while learning English?

Subordinate Questions

1. Is there a significant difference between learning strategies that primary school secondary level students use while leaning a foreign language and the strategy groups they use the most and the least.
2. Is there a significant difference between learning strategies that primary school secondary level students use while leaning a foreign language and their gender?
3. Is there a significant difference between learning strategies that primary school secondary level students use while leaning a foreign language and school types?
4. Is there a significant difference between learning strategies that primary school secondary level students use while leaning a foreign language and their foreign language grades?

METHOD

The research has been designed as a descriptive research. In the research, learning strategies that the primary school 8. grade students use while learning English are determined by means of their answers to the questions of the survey. The population of research is composed of school 8. grade students from the schools of the Ministry of National education and located in Nevşehir province in 2010-2011 academic year. The random sample of the research is composed of 542 students. As the data collection instrument, Oxford's(1990) inventory for language learning strategies (Strategy Inventory for Language Learning - SILL) was used in order to determine language learning profiles of students. Cesur and Fer (2007) conducted Turkish adaptation of Oxford's (1990) "Strategy Inventory for Language Learning" and they checked validity and reliability of the Turkish form, which resulted in high validity. Also, the Cronbach Alpha value, determining the inner consistency, is found out to be .927. The SILL is based on Oxford's (1990) system for classifying strategies into six groups memory strategies (10 statements), cognitive strategies (10 statements), compensatory strategies (10 statements), metacognitive strategies (10 statements), affective strategies (5 statements), and social strategies (5 statements) and totally 50 statements. The research was used Likert five scale model in the questionnaire. The scale ranges from one to five, never=1, rarely=2, sometimes=3, usually=4, always=5. The quantitative data was analyzed using SPSS packet program and percentage, mean, t-test for independent groups and one way Anova tests were used to analyze the data. Besides, Bonferroni and Kruskal – Wallis tests were used to determine the groups having significant differences.

RESULTS & DISCUSSION

Strategy use average of the students is found out to be 3,03 in terms of the use of all strategies. Therefore, it is possible to state that students have intermediate level of strategy use. Means of different strategies are as follow: level of metacognitive strategy use is 3,21, level of memory strategy use is 3,19, level of compensatory strategy use is 3,00, level of social strategy use is 2,98, level of affective strategy use is 3,00, and cognitive strategies have the lowest level of use with the value of 2,89. There is a significant difference between male and female students in terms of level of memory strategies, cognitive strategies, compensatory strategies, metacognitive strategies, affective strategies, and social strategies they use.

Students whose mothers are self-employed are found out to be significantly different from the students whose mothers are house wife, officer, worker, and others in terms of cognitive strategy use. Students whose fathers are doing tourism business are found out to be different significantly from the students whose fathers are worker, farmer, trader, and others in terms of using all strategies.

Students of private school were found out to have significantly higher level of strategy use from those of public school. Similarly, students having higher grades in English were found out to be significantly different those having lower grade in terms of strategy use.

İlköğretim 8. Sınıf Öğrencilerinin Yabancı Dil Öğrenirken Kullandıkları Öğrenme Stratejileri (Nevşehir İli Örneği)

Eyüp İZCİ

Inönü Üniversitesi, Eğitim Fakültesi

Hatice Özgan SUCU

Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi

Özet

İngilizce dersi öğretim programında yapılan yenilikleri ve öğrencilerin bilinçlenme düzeyini olumlu gelişmeler olarak değerlendirmek mümkündür. Ancak gerek devlet gerek özel öğretim kurumlarındaki yabancı dil öğretimi konusunda elde edilen bütün gelişmelere rağmen, hala başarının istenilen düzeye çıkarılmadığı da görülmektedir. Bu araştırmanın temel amacı, ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken hangi öğrenme stratejilerini hangi sıklıkla kullandıklarını belirlemektir. Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmadaki verilerin toplanmasında öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini kullanma profillerini tespit etmek amacıyla, Oxford tarafından tasarlanan dil öğrenme stratejisi anketi kullanılmıştır. Elde edilen veriler SPSS programında değerlendirilmiş olup, verilerin çözümünde yüzde, ortalama, bağımsız gruplar t testi ve one way anova testleri kullanılmıştır. Araştırma sonuçları, ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken orta düzeyde dil öğrenme stratejisi kullandıklarını, en çok üst bilişsel stratejileri kullandıklarını, en az kullandıkları stratejilerin ise bilişsel stratejiler olduğunu ve kullandıkları dil öğrenme stratejilerinin cinsiyete göre farklılık gösterdiğini ortaya koymaktadır. Bu fark kız öğrenciler lehinedir. Özel okula devam eden öğrencilerin stratejileri kullanma düzeyleri devlet okuluna devam eden öğrencilerden anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Araştırmada başarılı öğrencilerin öğrenme stratejilerini daha fazla kullandıkları söylenebilir.

Anahtar Kelimeler: *Yabancı dil öğrenme stratejileri, İlköğretim, Yabancı dil*

Yabancı dil öğrenme stratejileri terimi birçok araştırmacı tarafından farklı şekillerde tanımlanmıştır. Wenden ve Rubin'e (1987) göre dil öğrenme stratejileri, bilginin anlaşılmasını, zihinde tutulmasını, hatırlanmasını ve kullanılmasını kolaylaştırmak için öğrenenin kullandığı işlemler, aşamalar, planlar ve alışkanlıkların tamamını kapsamaktadır. Richard ve Platt (1992) ise dil öğrenme stratejilerini, karşılaştıkları yeni bilgiyi daha iyi anlamalarını, öğrenmelerini ve hatırlamalarını sağlayacak kasıtlı davranış ve düşünceleri öğrenme sırasında öğrencilerin kullanması olarak tanımlamaktadır.

Yabancı dil öğrenme stratejileri; temel hedefe ve iletişimsel yetkinliğe ulaşmada katkı sağlamakta, öğrencilerin daha öz-denetimli olmasına fırsat vermekte ve öğretmenin rolünü geliştirmektedir. Problem merkezli ve öğrencinin belli tepkilerinden oluşan dil öğrenme stratejileri, öğrenenin sadece bilişsel yönünü değil, birçok yönünü içerir. Dil öğrenme stratejileri her zaman gözlenemez fakat çoğunlukla bilinçli bir

şekilde kullanılır. Öğretilebilir ve esnek, aynı zamanda birçok faktöre bağlı olarak seçilir ve uygulanır, sonuçları da aynı şekilde farklılık gösterir (Oxford 1990).

Dil öğrenme stratejileri, öğrencilerin, yabancı dil öğrenme sürecinde yeni dile ilişkin bilgi ve becerileri daha kolay, etkili ve sistematik bir şekilde edinebilmek ve kullanabilmek ve bu süreçteki başarılarını arttırabilmek için, bilinçli ya da bilinçsiz olarak kullandıkları ve kişisel ihtiyaç ve özelliklerine göre seçtikleri stratejilerdir. Dil öğrenme stratejileri araştırmacılarının çeşitli şekillerde adlandırdıkları ve gruplandırdıkları farklı strateji türlerinden bahsedilebilmektedir.

Yabancı Dil Öğrenme Stratejilerinin Sınıflandırılması

Oxford (1990) bütün dil öğrenme stratejilerinin asıl amacının iletişimsel yeterlik kazanmak olduğunu belirtmiştir. Bu stratejileri genel olarak dolaysız ve dolaylı stratejiler olarak iki temel grupta sınıflandırmış ve daha sonra da altı alt gruba ayırmıştır. Oxford'un sınıflandırmasında, öğrencilerin öğrenmelerinde yardımcı olan stratejiler üst biliş, öğrencinin güven gibi duyuşsal ihtiyaçlarıyla ilgili olanlar duyuşsal stratejiler ve öğrenilen dil ile daha fazla iletişim kurma olanağı sağlayanlar ise sosyal stratejiler olarak tanımlanmışlardır.

Rubin (1987) yabancı dil öğrenme sürecinde kullanılan bu stratejileri öğrenme, iletişim ve toplumsal stratejiler olarak üçe ayırmaktadır, bunlar yabancı dilin öğreniminde doğrudan etki edebilirken, yabancı dilin gelişimine dolaylı olarak da katkı yapabilir. Örneğin öğrenme stratejilerini bilişsel ve üstbilişsel stratejiler olarak sınıflayarak öğrenme sürecine doğrudan etki yapan stratejiler olarak nitelendirmiştir. Bunlara bir öğrenme sürecini dolaylı olarak etkileyen “*öğrenme sürecinde iletişimi kolaylaştıran*” iletişim stratejilerini ve “*öğrenme sürecinde etkileşimi*” yansıtan toplumsal stratejileri eklemiştir.

O'Malley ve diğerleri (1985, 582-584) dil öğrenme stratejilerini 3 ana başlık altında tanımlamışlardır. Bunlar: Üst bilişsel Stratejileri, Bilişsel Stratejiler ve Sosyal-Duyusal Stratejilerdir. Üst bilişsel stratejilerin, öğrenmenin planlamasını, öğrenme sürecinde bu süreç hakkında düşünmeyi, kendi anlama sürecini izlemeyi ve aktivite tamamlandığında değerlendirme yapmayı gerektiren stratejiler olarak tanımlanmaktadır. Stern (1992, 262-266) ise farklı bir sınıflandırma ile 5 temel dil öğrenme stratejisi olduğunu, bunların da; yönetim ve planlama, bilişsel, iletişimsel-deneyimsel, kişisel ve duyuşsal stratejiler olduğunu öne sürmüştür.

Yabancı dil sınıflarında, öğrenme sürecinde kullanılan bilgi fazla olduğu için karşılaştıkları yeni bilgiyi anlamaya çalışırken farklı stratejiler kullanırlar. Dil öğrenme stratejileri gözlenemese de, öğrencilerinin yeni bilgiyi anlamak, öğrenmek ve hatırlamak için gerekli olan uygun yetenekleri nasıl planladıkları ve seçtikleri hakkında öğretmene önemli ipuçları verir (Hişmanoğlu 2000). Fedderholdt (1997)'a göre, birçok farklı dil öğrenme stratejisini, doğru ve uygun bir şekilde kullanabilen bir dil öğrencisi, dil yeteneklerini daha iyi geliştirebilir. Nunan (2000) başarılı öğrencilerin daha çok ve daha çeşitli stratejiyi, öğrenme durumunun ihtiyaçlarına göre farklı şekillerde kullanabilen öğrenciler olduklarını ifade etmektedir. Öğrenciler, strateji kullandıklarında öğrenme etkinlikleri üzerine daha çok kafa yorurlar. Bu, öğrenme sorumluluğunu almak anlamına gelir. İyi öğrencilerin bir özelliği de kendi

öğrenmelerinin derinliğindeki süreçler üzerine derinlemesine düşünceleri ve değerlendirmelerde bulunmalarıdır.

Eggen ve Kauchak (2001, 337), yabancı dil öğrenirken nasıl çalıştığının ve öğrendiğinin farkında olan ve çalışma / öğrenme verimliliğini artırmaya yönelik olarak bilinçli adımlar atan öğrencilerin, bu süreçlerin farkında olmayan öğrencilere oranla daha başarılı olduklarını ve etkin öğrenmenin temel ilkelerinden biri olduğunu öne sürmektedirler. Bu ilke, öğrenmenin gerçekte bilişsel bir süreç olduğu ve bu sürecin değiştirilerek öğrenme stratejilerinin kalitesini artırılabilceği görüşüne dayanmaktadır.

Problem Durumu

Öğrenme stratejileri dil öğrenme sistemini doğrudan etkiledikleri için hem öğretmenler hem de öğrenciler açısından etkili bir öğretim için oldukça önemlidirler. Çünkü öğrenciler strateji kullandıklarında dil kullanım pratiğinin yapıldığı iletişimlerini daha iyi değerlendirirler ve bu iletişimlere önceden daha iyi hazırlanmış olurlar. Ortaya çıkabilecek hataların iletişimlerinin akıcılığını engellemelerine izin vermezler. Stratejiyle beraber gelen özerklik ya da özerkliğin beraberinde gelen stratejiler, bireysel farklılıklar açısından daha nitelikli esnekliklerin ortaya çıkması anlamına gelir. Stratejiler sınıf içi etkinlikler ile sınırlı olmadıklarından bireyin gerek kendi başına, gerekse arkadaşlarıyla birlikte girdiği öğrenme etkinlikleri artar. Dilin aktif kullanımı ve pratiği arttığından dil performansı gelişir (Nunan, 2000).

Öğrenmenin en önemli ancak en çok ihmal edilen yönü öğrencilerin sıklıkla karmaşık görevleri yerine getirebilmek için gerekli bilgi ve becerilere sahip oldukları halde onları nasıl kullanacaklarını bilemez bir durumda olmalarıdır; böylece beceriler durağanlaşmaktadır. Bazı zamanlar bu durum, bilgi ve becerileri uygulamak için yeterli motivasyon veya güvenin olmamasından, bazı zamanlar ise öğrencilerin içinde buldukları durumun o bilgi ve becerileri kullanmalarını gerektirdiğini anlayamamalarından kaynaklanmaktadır. Yani öğrenci açıklayıcı ve prosedürel bilgiye sahip olmasına rağmen bu bilginin transfer edilmesi ve uygulanması için gerekli olan durumsal veya bağlamsal bilgiye sahip değildir (Hartman, 2001).

Ülkemizde son yıllarda İngilizce öğretimi ile ilgili araştırmalar büyük önem kazanmıştır (Aküzel, 2006; Çetintaş, 2010; Meral ve Semerci, 2009; Işık, 2008; Altundiş, 2006). Yabancı dil öğrenme stratejilerine yönelik yapılan bu çalışmaların birçoğu her ne kadar yetişkinler üzerinde yoğunlaşmış olsa da son zamanlarda araştırmacılar ilköğretim öğrencileri üzerinde de çalışmalar yapmışlardır. İngilizce dersi öğretim programında yapılan yenilikleri ve öğrencilerin bilinçlenme düzeyini olumlu gelişmeler olarak değerlendirmek mümkündür. Ancak gerek devlet gerek özel öğretim kurumlarındaki yabancı dil öğretimi konusunda elde edilen bütün gelişmelere rağmen, başarının istenilen düzeye çıkarılamadığı da görülmektedir (Demirel, 2004; Çelebi, 2006). Bu kapsamda, yabancı dil öğretiminde başarıyı artırmada etkili faktörlerden biri olan dil öğrenme stratejilerinin bazı değişkenlerle birlikte nasıl değiştiğini ve strateji kullanma düzeylerini belirlemek oldukça önemli görülmektedir. Elde edilen veriler ışığında İngilizce öğretimi daha iyiye götürecek çözüm önerileri ile yabancı dil öğreniminde başarıyı artıracak yeni yönelimlere dikkat çekmek beklenmektedir.

Araştırmanın Amacı

Araştırmanın temel amacı, ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken hangi öğrenme stratejilerini hangi sıklıkla kullandıklarını belirlemektir.

Problem Cümlesi

İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken kullandıkları öğrenme stratejileri nelerdir?

Alt Problemler

1. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken en çok ve en az kullandıkları dil öğrenme strateji grupları hangileridir?
2. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yabancı dil öğrenirken kullandıkları öğrenme stratejileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı bir fark var mıdır?
3. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yabancı dil öğrenirken kullandıkları öğrenme stratejileri ile okul türü arasında anlamlı bir fark var mıdır?
4. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin yabancı dil öğrenirken kullandıkları öğrenme stratejileri ile yabancı dil notları arasında anlamlı bir fark var mıdır?

YÖNTEM

Araştırma, tarama modelinde betimsel bir çalışmadır. Araştırmada ilköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken hangi öğrenme stratejilerini kullandıkları ölçekte verilen sorulara verdikleri yanıtlarla belirlenmeye çalışılmıştır.

Evren ve Örneklem

Araştırmanın evrenini, 2010-2011 eğitim-öğretim yılında Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Nevşehir il merkezinde bulunan ortaokul 8. sınıf öğrencileri oluşturmaktadır.

Araştırmanın örneklemi ise adı geçen evrenden random yöntemiyle seçilmiş 542 öğrenci oluşturmaktadır.

Tablo 1.

Ölçeği Cevaplayan Öğrencilerin Demografik Özellikleri

Özellikler	f	%	Özellikler	f	%
Cinsiyet			İngilizce Notu		
Erkek	287	53	1,00	36	6,6
Kız	255	47	2,00	57	10,5
Okul Türü			3,00	118	21,8
Devlet Okulu	443	81,7	4,00	122	22,5
Özel Okul	99	18,3	5,00	209	38,6

Tablo.1'deki öğrencilerin demografik özellikleri ile ilgili araştırma sonuçları incelendiğinde; öğrencilerin %53'ünün erkek, %47'sinin kız olduğu görülmektedir. Öğrencilerin okudukları okulun türü incelendiğinde %18'inin özel, %82'sinin devlet okulunda okuduğu anlaşılmaktadır. Ankete cevap veren öğrencilerin İngilizce notuna bakıldığında ise %6,6'sının 1, %10,5'inin 2, %21,8'inin 3, %22,5'inin 4 ve %38,6'sının da 5 olduğu görülmektedir.

Veri Toplama Aracı ve Verilerin Çözümlemesi

Araştırmadaki verilerin toplanmasında öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini kullanma profillerini tespit etmek amacıyla, Oxford (1990) tarafından tasarlanan dil öğrenme stratejisi anketi (Strategy Inventory for Language Learning- SILL) kullanılmıştır. Oxford (1990) tarafından geliştirilen 'Dil Öğrenme Stratejileri Envanteri'nin Türkçe formunun dil eşdeğerliğinin, geçerliğinin ve güvenilirliğinin incelemesi Cesur ve Fer (2007) tarafından gerçekleştirilmiş ve Türkçe formun geçerliliğinin yüksek olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Ölçeğin bütünüün Cronbach Alpha güvenirlik katsayısı .92 olarak bulunmuştur. Bulgular, alt ölçek maddelerinin iç tutarlık güvenirliğinin .27- .62 arasında değişen madde-toplam korelasyonu olduğunu göstermiştir. Alt ölçeklerin dış tutarlık güvenirliği için yapılan test-tekrar test tekniği bulguları ise .67- .82 arasında korelasyon değeri almıştır. Bu araştırma kapsamında ölçeğin Cronbach Alpha katsayısı ,86 bulunmuştur.

Ölçek bellek stratejileri (10 madde), bilişsel stratejiler (10 madde), eksik giderme stratejileri (10 madde), üst-bilişsel stratejiler (10 madde), duygusal stratejiler (5 madde) ve sosyal stratejiler (5 madde) olmak üzere 6 boyut ve toplam 50 maddeden oluşmaktadır. Likert tipi ölçek özelliği taşıyan ankette beşli derecelendirme ölçeği kullanılmıştır. Buna göre Her zaman: 5, Sık sık: 4, Bazen: 3, Nadiren: 2, Hiçbir zaman: 1 şeklinde seçenekler oluşturulmuştur. Elde edilen veriler SPSS paket programında değerlendirilmiş olup, verilerin çözümünde yüzde, ortalama, bağımsız gruplar t testi ve one way anova testleri kullanılmıştır. Ayrıca anlamlı farkların hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için Bonferroni ve Kruskal – Wallis testlerine başvurulmuştur.

BULGULAR

Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Öğrenme stratejilerinin boyut olarak aritmetik ortalamaları dikkate alınarak en çok kullanılan strateji grubundan en az kullanılan doğru sıralaması Tablo 2'de verilmiştir.

Tablo 2.

Dil Öğrenme Stratejilerinin Kullanımına İlişkin Bulgular

Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri	$\bar{x}$
Genel Strateji Kullanımı	3.03
Üst Bilişsel Stratejiler	3,21
Bellek Stratejileri	3.19

Yabancı Dil Öğrenme Stratejileri	$\bar{X}$
Sosyal Stratejiler	2,98
Duygusal Stratejiler	2,93
Bilişsel Stratejiler	2,89

Tablo 2’de görüldüğü gibi, öğrencilerin toplamda dil öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri ortalaması 3.03 olarak bulunmuştur. Bu seviye, Oxford’a (1990) göre orta seviyede bir kullanım düzeyi olarak nitelendirilmektedir. Altı strateji grubunun ortalama kullanım seviyelerinin, üst bilişsel stratejiler için 3.21; bellek stratejileri için 3.19; eksik giderme stratejileri için 3,00; sosyal stratejiler için 2.98; duygusal stratejiler için 2,93 ve son olarak bilişsel stratejiler için 2.89 olduğu ortaya çıkmıştır. Oxford (1990) tarafından verilen değerlendirme ölçütlerine göre, öğrenciler, bütün dil öğrenme stratejilerini orta seviyede kullanmaktadırlar. Bu bölümde Oxford’un (1990) belirlediği *yüksek* (3.5-5.0 ortalamalar arası), *orta* (2.5-3.4 ortalamalar arası) ve *düşük* (1.0-2.4 ortalamalar arası) düzey strateji kullanım değerlerinden yararlanılmıştır. Oxford, ‘daima veya neredeyse her zaman’ ve ‘sık sık’ seçeneklerini *yüksek*, ‘bazen’ seçeneğini *düşük*, ‘nadiren’ ve ‘asla veya neredeyse hiç’ seçeneklerini de *düşük* strateji kullanımları olarak belirlemiştir.

Tablo 3.
Cinsiyet Açısından Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Puan Türü	Cinsiyet	$\bar{X}$	ss	t	p
Bellek Stratejileri	Kız	3,44	,784	6,947	,000
	Erkek	2,95	,860		
Bilişsel Stratejiler	Kız	3,09	,903	5,007	,000
	Erkek	2,69	,926		
Eksik Giderme Stratejileri	Kız	3,15	,822	4,003	,000
	Erkek	2,85	,906		
Üstbilişsel Stratejiler	Kız	3,50	,971	6,746	,000
	Erkek	2,93	,991		
Duygusal Stratejiler	Kız	3,07	,898	3,419	,001
	Erkek	2,79	,955		
Sosyal Stratejiler	Kız	3,20	,989	4,816	,000
	Erkek	2,77	1,054		

*p<0,05

İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

İlköğretim okulu 8. Sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken kullandıkları dil öğrenme stratejilerini cinsiyetleri açısından incelediğimizde bütün dil öğrenme stratejileri ile cinsiyetleri arasında anlamlı farklar gözlemlenmiştir (p<0,05). Söz konusu farklılığın hangi gruptan kaynaklandığı analiz edildiğinde, kız öğrencilerin bellek, bilişsel, eksik giderme, üstbilişsel, duygusal ve sosyal stratejileri erkek öğrencilere göre daha fazla oranda kullandıkları görülmektedir.

Kız ve erkek öğrenciler arasındaki dil öğrenme stratejilerinin kullanılma oranı cinsiyetler arasındaki gelişim sürecinin farklı olmasından kaynaklanabilir. Örneklemi oluşturan İlköğretim 8 sınıf öğrencilerinin yaş aralığı 13-15'tir. Bu kritik gelişim döneminde kız öğrencilerin bedensel ve bilişsel gelişimlerinin daha hızlı olması kız öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini erkeklere oranla daha fazla kullanmasına sebep olabilir.

Üçüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 4.
Okul Türü Açısından Bağımsız Gruplar t Testi Sonuçları

Puan Türü	Cinsiyet	$\bar{X}$	ss	t	p
Bellek Stratejileri	Devlet Okulu	3,13	,838	3,32	,000
	Özel Okul	3,44	,912		
Bilişsel Stratejiler	Devlet Okulu	2,80	,895	4,45	,000
	Özel Okul	3,25	1,024		
Eksik Giderme Stratejileri	Devlet Okulu	2,91	,849	4,78	,000
	Özel Okul	3,37	,920		
Üstbilişsel Stratejiler	Devlet Okulu	3,15	,982	2,60	,000
	Özel Okul	3,44	1,157		
Duygusal Stratejiler	Devlet Okulu	2,88	,898	2,10	,001
	Özel Okul	3,10	1,085		
Sosyal Stratejiler	Devlet Okulu	2,92	1,020	2,42	,000
	Özel Okul	3,20	1,126		
	Özel Okul	3,30	,914		

*p<0,05

İlköğretim okulu 8. Sınıf öğrencilerinin İngilizce öğrenirken kullandıkları dil öğrenme stratejilerini okul türü açısından incelediğimizde bütün dil öğrenme stratejileri ile okul türü arasında anlamlı farklar gözlemlenmiştir (p<0,05). Söz konusu farklılığın hangi gruptan kaynaklandığına bakıldığında, özel okulda okuyan öğrencilerin bellek, bilişsel, eksik giderme, üstbilişsel, duygusal ve sosyal stratejileri devlet okulunda okuyan öğrencilere göre daha fazla oranda kullandıkları görülmektedir.

Özel okul ve devlet okullarında okuyan öğrenciler arasında dil öğrenme stratejilerinin kullanımı arasındaki farkın anlamlı olması özel okulda okuyan öğrencilerin dil öğrenmeye devlet okulunda okuyan öğrencilere göre daha erken başlıyor olmaları ve İngilizce ders saatinin daha fazla olması olabilir. Çünkü çocukların beyinlerindeki dil gelişiminin iki yaşında başladığını ve bu gelişimin ergenlik dönemine kadar sürdüğü bilinmektedir (Lenneberg, 1967). Eğer çocuk bu dönemde yabancı dil öğrenmeğe başlarsa yabancı dili de anadili gibi rahatlıkla öğrenebilir. Hem anadil öğreniminde hem de yabancı dil öğreniminde kritik dönemlerin varlığı ilgili bilim dallarından gelen (örneğin, dilbilimi, neuro dilbilimi, bio dilbilimi, psiko dilbilimi, fizyoloji ve diğerleri) bilgi ve bulgularla belirlenmiştir. Ergenlik çağına kadar olan

yılları dil öğrenimi için biyolojik olarak da aktif yıllar olduğunu saptamıştır. Doğumda çocukların beyninin iki yarımküresi de eşit değerde iken, sonraları dil becerilerinin büyük bir çoğunlukla sol yarımküreye, az oranda da sağ yarımküreye konuşlanmaktadır. Odaklaşmanın 2 yaş civarında başlamakta ve 12 veya 13. yaşta tamamlanmaktadır (Demirezen, 2003; Schumann, 1975).

Dördüncü Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Tablo 5.
İngilizce Notuna Göre One Way Anova Testi Sonuçları

Puan Türü	İngilizce Notu	N	$\bar{X}$	ss	Bonferroni Testi
Bellek Stratejileri	1	36	2,56	,857	İngilizce notu 5 olanlar ile 1, 2, 3, 4 olanlar arasında
	2	57	2,56	,740	
	3	118	2,82	,752	
	4	122	3,21	,783	
	5	209	3,65	,709	
Bilişsel Stratejileri	1	36	2,36	,940	İngilizce notu 5 olanlar ile 1, 2, 3, 4 olanlar arasında
	2	57	2,29	,728	
	3	118	2,56	,810	
	4	122	2,85	,835	
	5	209	3,33	,897	
Eksik Giderme Stratejileri	1	36	2,49	,898	İngilizce notu 5 olanlar ile 1, 2, 3, 4 olanlar arasında
	2	57	2,61	,878	
	3	118	2,65	,765	
	4	122	2,99	,859	
	5	209	3,37	,785	
Üstbilişsel Stratejiler	1	36	2,74	1,056	İngilizce notu 5 olanlar ile 1, 2, 3, 4 olanlar arasında
	2	57	2,56	,852	
	3	118	2,85	,846	
	4	122	3,20	1,004	
	5	209	3,66	,957	
Duygusal Stratejiler	1	36	2,61	1,084	İngilizce notu 5 olanlar ile 1, 2, 3, 4 olanlar arasında
	2	57	2,63	,991	
	3	118	2,78	,895	
	4	122	2,85	,911	
	5	209	3,17	,879	
Sosyal Stratejiler	1	36	2,57	1,108	İngilizce notu 5 olanlar ile 1, 2, 3 olanlar arasında
	2	57	2,62	,944	
	3	118	2,73	,914	
	4	122	3,06	1,039	
	5	209	3,22	1,064	
Toplam	1	36	2,55	,857	İngilizce notu 5 olanlar ile 1, 2, 3, 4 olanlar arasında
	2	57	2,54	,732	
	3	118	2,73	,705	
	4	122	3,03	,763	
	5	209	3,40	,734	

Sd=4

Tablo 5’te görüldüğü gibi öğrencilerin İngilizce notu ile kullandıkları dil öğrenme stratejileri karşılaştırıldığında, İngilizce notu beş olan öğrencilerle İngilizce notu dört, üç, iki ve bir olan öğrenciler arasındaki farkların anlamlı olduğu gözlenmiştir.

Tablo 5’teki sonuçlara göre bellek stratejilerinde, başarı durumu beş olan öğrenciler ile başarı durumu bir, iki, üç ve dört olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir ($\bar{X}_{\text{beş}} = 3,65$, $\bar{X}_{\text{dört}} = 3,21$, $\bar{X}_{\text{üç}} = 2,82$, $\bar{X}_{\text{iki}} = 2,56$, $\bar{X}_{\text{bir}} = 2,56$).

Bilişsel stratejilerde ise, başarı durumu beş olan öğrenciler ile başarı durumu bir, iki, üç ve dört olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. ($\bar{X}_{\text{beş}} = 3,33$, $\bar{X}_{\text{dört}} = 2,85$, $\bar{X}_{\text{üç}} = 2,56$, $\bar{X}_{\text{iki}} = 2,29$, $\bar{X}_{\text{bir}} = 2,36$). Hangi not aralığı arasındaki farkın anlamlı olduğunu belirlemek için uygulanan Bonferroni testine göre İngilizce notu beş olan öğrencilerin ortalamalarının İngilizce notu dört, üç, iki ve bir olan öğrencilerden sırasıyla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmada bilişsel stratejilerin orta düzeyde fakat diğer stratejilere göre daha az kullanıldığı sonucuna varılmıştır. Bilişsel stratejileri orta düzeyde kullanan öğrencilerin daha başarılı olması onların daha fazla İngilizce pratik yaptığını anlamak ve üretmek için daha fazla yapı kullandıklarını göstermektedir.

Tablo 5’teki sonuçlara göre eksik giderme stratejilerinde, başarı durumu beş olan öğrenciler ile başarı durumu bir, iki, üç ve dört olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir ($\bar{X}_{\text{beş}} = 3,37$, $\bar{X}_{\text{dört}} = 2,99$, $\bar{X}_{\text{üç}} = 2,65$, $\bar{X}_{\text{iki}} = 2,61$, $\bar{X}_{\text{bir}} = 2,49$). Hangi notlar arasındaki farkın anlamlı olduğunu belirlemek için uygulanan Bonferroni testine göre İngilizce notu beş olan öğrencilerin ortalamalarının İngilizce notu dört, üç, iki ve bir olan öğrencilerden sırasıyla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmada doğrudan stratejilerden olan eksik giderme strateji grubunun da orta düzeyde kullanıldığı sonucuna varılmıştır. İngilizce öğrenirken eksik giderme stratejilerinin orta düzeyde kullanan öğrencilerin başarılı olması onların dinlerken ve okurken tahminde bulduklarını, yazarken ve konuşurken sınırların üstesinden gelebildiklerini göstermektedir. Bu yöntemler de yabancı dilde dört dil becerisinin geliştirilmesinde en önemli unsurlardandır.

Üstbilişsel stratejiler incelendiğinde, başarı durumu beş olan öğrenciler ile başarı durumu bir, iki, üç ve dört olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu anlaşılmaktadır. ($\bar{X}_{\text{beş}} = 3,66$, $\bar{X}_{\text{dört}} = 3,20$, $\bar{X}_{\text{üç}} = 2,85$, $\bar{X}_{\text{iki}} = 2,56$, $\bar{X}_{\text{bir}} = 2,74$). Hangi not aralığı arasındaki farkın anlamlı olduğunu belirlemek için uygulanan Bonferroni testine göre İngilizce notu beş olan öğrencilerin ortalamalarının İngilizce notu dört, üç, iki ve bir olan öğrencilerden sırasıyla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırma sonuçları dolaylı stratejilerden biri olan üstbilişsel strateji grubunun orta düzeyde kullanıldığını göstermektedir. İngilizce öğrenirken üstbilişsel stratejileri orta düzeyde kullanan öğrencilerin başarılı olması onların öğrenmeyi merkezileştirebildiklerini, düzenleyebildiklerini, planlayabildiklerini ve öğrenmeyi değerlendirebildiklerini göstermektedir.

Tablo 5’te incelendiğinde duygusal stratejilerde, başarı durumu beş olan öğrenciler ile başarı durumu bir, iki, üç ve dört olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki

farkın anlamlı olduğu anlaşılmaktadır ($\bar{X}_{\text{beş}} = 3,17$, $\bar{X}_{\text{dört}} = 2,85$, $\bar{X}_{\text{üç}} = 2,78$, $\bar{X}_{\text{iki}} = 2,63$, $\bar{X}_{\text{bir}} = 2,61$). Hangi notlar arasındaki farkın anlamlı olduğunu belirlemek için uygulanan Bonferroni testine göre İngilizce notu beş olan öğrencilerin ortalamalarının İngilizce notu dört, üç, iki ve bir olan öğrencilerden sırasıyla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmada dolaylı stratejiler grubuna dahil olan duygusal strateji grubunun orta düzeyde kullanıldığı sonucuna varılmıştır. İngilizce öğrenirken duygusal stratejilerin orta düzeyde kullanan öğrencilerin başarılı olması dil öğrenirken endişelerini azaltabildiklerini, kendilerini cesaretlendirebildiklerini ve duygularını kontrol edebildiklerini göstermektedir. Bu yöntemlerin de bütün alanlarda olduğu gibi yabancı dil öğrenirken de başarıya ulaşmada sağladıkları katkı büyüktür.

Tablo 5'teki sonuçlara göre sosyal stratejilerde, başarı durumu beş olan öğrenciler ile başarı durumu bir, iki ve üç olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki farkın anlamlı olduğu görülmektedir ($\bar{X}_{\text{beş}} = 3,22$, $\bar{X}_{\text{dört}} = 3,06$, $\bar{X}_{\text{üç}} = 2,73$, $\bar{X}_{\text{iki}} = 2,62$, $\bar{X}_{\text{bir}} = 2,57$). Hangi notlar arasındaki farkın anlamlı olduğunu belirlemek için uygulanan Bonferroni testine göre İngilizce notu beş olan öğrencilerin ortalamalarının İngilizce notu üç, iki ve bir olan öğrencilerden sırasıyla daha yüksek olduğu sonucuna varılmıştır.

Araştırmada dolaylı stratejilerden bir diğeri olan sosyal strateji grubunun orta düzeyde kullanıldığı sonucuna varılmıştır. İngilizce öğrenirken sosyal stratejilerinin orta düzeyde kullanan öğrencilerin başarılı olması onların soru sormaktan çekinmediğini, işbirliği yapabildiğini ve empati kurabildiğini göstermektedir.

TARTIŞMA ve SONUÇ

Bu bölümde, bulgu ve yorumlar bölümünde ulaşılan sonuçlar, bunlarla ilgili tartışmalar ve bu doğrultuda geliştirilen öneriler yer almaktadır.

Sonuçlar ve Tartışma

Araştırma bulguları ışığında aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır:

1. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri ortalaması 3.03 olarak bulunmuştur. Bu seviye, Oxford (1990)'a göre orta seviyede bir kullanım düzeyi olarak nitelendirildiği düşünüldüğünde yabancı dil öğretiminde dil öğrenme stratejilerinin ilköğretimde kullanımının yeterli olmadığı anlaşılmaktadır.

Benzer şekilde Hiçyılmaz (2006)'ın üniversite hazırlık sınıfı öğrencilerinin genel yabancı dil öğrenme stratejilerini 3.3 ve lise öğrencilerinin ise 3.0 olarak ortaya koyması da farklı seviyelerde de öğrencilerin dil öğrenme stratejilerini orta düzeyde kullandıklarını ortaya koymaktadır. Türkiye'de yapılan diğer araştırmalar incelendiğinde, öğrencilerin toplamda dil öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri orta seviyede olarak bulunmuştur (Karahana, 2007; Muhtar, 2006). Oxford (1990) bu farklılıkların nedenlerinin, farkında olma derecesi, öğrenme evresi, etkinlik gereksinimleri, öğretmen beklentileri, genel öğrenme biçimleri, kişilik özellikleri, güdülenme düzeyi ve dil öğrenme amacı gibi değişkenlerden kaynaklanabileceğini ileri sürmektedir.

2. İlköğretim 8. sınıf öğrencileri İngilizce dersinde dil öğrenme stratejilerini farklı düzeylerde kullanmaktadır. Öğrencilerin kullandıkları stratejilere göre; üst-bilişsel stratejileri kullanma düzeyleri ortalaması 3,21, bellek stratejileri 3,19, eksik giderme stratejileri 3,00, sosyal stratejiler 2,98, duygusal stratejiler 2,93 ve en düşük düzeyde kullanılan strateji olarak 2,89 ortalama ile bilişsel stratejilerin kullanımı bulunmuştur. Öğrenciler İngilizce derslerinde üst bilişsel stratejileri sırasıyla bellek stratejilerinden, eksik giderme stratejilerinden, sosyal stratejilerden ve duygusal stratejilerden daha çok kullanmaktadır. Öğrencilerin en az kullandıkları stratejiler ise bilişsel stratejiler olarak ortaya çıkmaktadır.

Karahan (2007)'nın bulguları araştırma sonuçlarımızla farklılık göstermektedir. Araştırmamızda en az sıklıkta kullanılan stratejiler olarak bilişsel stratejiler karşımıza çıkarken Karahan araştırmasında öğrencilerin en çok kullandıkları stratejinin tamamlayıcı strateji olduğunu ve bu stratejiyi sırasıyla üst-bilişsel stratejiler ve duygusal stratejilerin izlediğini ve en az kullanılan stratejilerin ise bilişsel stratejiler grubuna ait olduğunu ortaya çıkarmıştır.

Türkiye'de yapılan diğer araştırmalar incelendiğinde, ortalamada strateji kullanımının bazı gruplarda daha yüksek düzeyde olduğunu ortaya koyan çalışmalar da dikkati çekmektedir. Bunlardan biri olan Muhtar'ın (2006) araştırmasında öğrencilerin toplamda dil öğrenme stratejilerini kullanma düzeyleri ortalaması strateji grupları açısından farklılık göstermektedir. Telafi edici stratejiler için 3.82; üst bilişsel stratejiler için 3.77; sosyal stratejiler için 3.51, bilişsel stratejiler için 3.33; duygusal stratejiler için 3.11 ve son olarak bellek stratejileri için 3.10 olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durumda öğrencilerin, telafi edici, üst bilişsel ve sosyal stratejileri yüksek seviyede; diğer üç stratejiyi ise orta seviyede kullandıklarını ifade edebiliriz.

En sıklıkla eksik giderme ve bellek stratejilerinin kullanıldığını ortaya koyarak araştırma sonuçlarımıza paralellik gösteren başka bir çalışmada ise Aydemir (2007) "Bilinmeyen kelimeleri sözlükten bakma", "Öğretmenin sorduğu sorulara dikkatlice cevap vermeye çalışma", "Örnekleri inceleyerek konuyu anlamaya çalışma", "Anlaşılmayan yerleri tekrar okuma" maddelerin ilköğretim II. kademe öğrencileri tarafından en çok kullanılan öğrenme stratejileri olduğunu ortaya koymuştur. "Öğrenilenleri resim, sema gibi şekillerle gösterme", "Dersten önce öğrenilecek yeni kelimeleri çıkarma", "Öğrenilen yeni kelimeleri başka bir deftere yazma" ve "Yeni öğrenilen kelimelerle cümle kurma" maddeleri ise ilköğretim II. Kademe öğrencileri tarafından en az kullanılan öğrenme stratejileri olduğunu ifade etmektedir.

Oldukça farklı bulgular ortaya koyan başka bir çalışma ise Lan (2005) tarafından yürütülmüş ve araştırma sonuçlarımızda en düşük düzeylerde kullanıldığı ortaya çıkan üst bilişsel ve duygusal stratejileri en sık kullanılanlar arasında ifade etmektedir. Lan (2005) çocuklar tarafından en çok kullanılan stratejilerin tamamlayıcı stratejiler, üst-bilişsel stratejiler ve duygusal stratejiler olduğunu, bununla birlikte çocukların en az kullandıkları stratejilerin ise bellek stratejileri grubunda yer alan imge ve sesleri kullanma stratejisi ile bilişsel stratejiler grubu içinde bulunan pratik yapma stratejisi olduğunu ortaya koymuştur.

3. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersinde kullandıkları dil öğrenme stratejileri cinsiyete göre farklılık göstermektedir. Bu fark kız öğrenciler lehinedir. Cinsiyete göre kız öğrencilerin bellek stratejileri, bilişsel stratejiler, eksik giderme

stratejileri, üst-bilişsel stratejiler, duygusal stratejiler ve sosyal stratejileri kullanma düzeyleri erkek öğrencilerden anlamlı olarak farklılaşmaktadır.

Cinsiyetin dil öğrenmede önemli bir değişken olduğu kabul edilen bir gerçektir ve literatürde bunu destekleyen çalışmaların sayısı oldukça fazladır (Oxford ve Nyikos, 1989; Green ve Oxford, 1995; Ehrman ve Oxford, 1995; Dalkılıç, 2004; Güven, 2004; Kılıç, 2004; Zealand, 2004). Örneğin, Oxford ve diğerleri (1988) çalışmalarında strateji kullanımında cinsiyetin önemli bir etken olduğunu tespit edip bayanların erkeklere oranla çok daha fazla ve çok daha sık bir şekilde öğrenme stratejileri kullandıklarını ifade etmişlerdir.

Oxford, Nyikos ile (1989) strateji tercihlerini etkileyen değişkenler üzerine yaptıkları çalışmalarında cinsiyetin önemli bir etmen olduğu sonucuna ulaşmışlardır. Araştırma bulguları, kız öğrencilerin çok sayıda strateji kullandıklarını, erkek öğrencilerin ise kız öğrenciler kadar strateji kullanmadıklarını göstermektedir. Aydemir (2007) ve Yıldırım (2005) da çalışmalarından öğrencilerin kullandıkları öğrenme stratejilerinin cinsiyete göre önemli farklılık gösterdiğini, kız öğrencilerin erkek öğrencilerden daha fazla dil öğrenme stratejisi kullandıklarını ifade etmektedirler.

Kız öğrencilerin genel olarak dil öğrenme stratejilerini erkek öğrencilerden daha fazla kullandıkları gözlenmektedir. Örneğin, Lee (2000) orta öğretim öğrencilerinin dil öğrenme stratejilerini incelediği bir çalışmada kız öğrencilerin bütün stratejileri kullanım oranının daha yüksek olduğunu ve arada anlamlı bir farklılık bulunduğunu belirlemiştir. Fakat bunların yanında farklı sonuçlar ortaya koyan çalışmalarla da karşılaşmak mümkündür. Araştırma sonuçlarımızın tersine Tran (1988) çalışmasında erkeklerin bayanlara oranla çok daha fazla strateji kullandıklarını belirlemiştir. Farklı sonuçlar içeren başka bir çalışmada ise Bacon (1992) erkeklerin çeviriyi bir strateji olarak bayanlardan çok daha fazla kullandıklarını ortaya koymuştur. Sonuç olarak, yabancı dil öğreniminde strateji kullanımına yönelik cinsiyetin önemli bir değişken olduğu, fakat sonuçların farklı stratejiler için her zaman aynı çıkmadığıdır. Bu sonuç ise örneklem grubunun yaşından dolayı dil gelişimi açısından kritik dönemde bulunmasından veya kız ve erkek öğrenciler arasındaki bedensel ve bilişsel gelişim sürecinin farklı olmasından kaynaklanabilir.

4. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersinde kullandıkları dil öğrenme stratejileri okul türüne göre anlamlı farklılık göstermektedir. Bu fark özel okulda okuyan öğrencilerin lehinedir. Özel okula devam eden öğrencilerin stratejileri kullanma düzeyleri devlet okuluna devam eden öğrencilerden anlamlı olarak yüksek bulunmuştur. Özel okulda okuyan öğrencilerin dil öğrenmeye devlet okulunda okuyan öğrencilere göre daha erken başlıyor olmaları ve İngilizce ders saatinin daha fazla olması bunun en önemli sebebi olarak görülebilir. Çünkü dil gelişimi çocuklarda iki yaşında başlamakta ve bu gelişim ergenlik dönemine kadar sürmektedir. Bu durumda çocuğun bu dönemde yabancı dil öğrenmeğe başlaması yabancı dili de anadili gibi rahatlıkla öğrenmesini sağlayacaktır (Demirezen, 2003).

5. İlköğretim 8. sınıf öğrencilerinin İngilizce dersinde kullandıkları dil öğrenme stratejileri öğrencilerin İngilizce başarılarına göre anlamlı farklılık göstermektedir. Başarılı öğrencilerin öğrenme stratejilerini daha fazla kullandıkları söylenebilir. Başarılı öğrenciler öğrenme stratejilerini daha çok kullanmaktadır, ya da başarıları öğrenme stratejilerinden kaynaklanmaktadır.

Fedderholdt (1997)'a göre, birçok farklı dil öğrenme stratejisini, doğru ve uygun bir şekilde kullanabilen bir dil öğrencisi, dil yeteneklerini daha iyi geliştirebilir. Araştırmada bellek strateji grubunun orta düzeyde kullanıldığı sonucuna varılmıştır. İngilizce öğrenirken bellek stratejilerinin orta düzeyde kullanan öğrencilerin başarılı olması onların yeni kelime ve yapıları öğrenirken, öğrenilen yeni bilgi ile zihinsel bağlar kurduklarını, onları resim ses ve hareketlerle ilişkilendirdiklerini ve yeterince tekrar ettiklerini göstermektedir. Bu yöntemler de yabancı dilde kelime ve gramer öğrenirken başarıya ulaşmada vazgeçilmez unsurlardır. Benzer sonuçlara ulaşan başka bir araştırmada Aydemir (2007) öğrenme stratejileri kullanımına göre başarı durumu beş olan öğrenciler ile başarı durumu bir, iki ve üç olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki farkın önemli olduğunu ve başarı durumu dört olan öğrenciler ile başarı durumu bir ve iki olan öğrencilerin aritmetik ortalamaları arasındaki farkın önemli olduğunu ortaya koymuştur.

Araştırma sonuçlarımız ile benzerlik gösteren diğer bir araştırmada Bekleyen (2005) başarı düzeyi arttıkça hafıza, üst biliş ve duygusal stratejilerin kullanım oranının da arttığını ve gruplar arasındaki farklılığın istatistiksel olarak anlamlı olduğunu ortaya koymuştur. Hafıza ve üst bilişsel stratejilerinin kullanımı açısından anlamlı farkın başarısız öğrenciler ile yüksek düzeyde başarılı öğrencilerin notları arasında bulunduğu ortaya çıkmıştır. Duygusal stratejilerin kullanımı açısından ise başarısız öğrenciler ile hem orta hem de yüksek düzeyde başarılı öğrenciler arasında anlamlı fark ortaya koymuştur. Sonuç olarak, konuşma dersindeki başarı oranları arttıkça öğrencilerin hafıza, üst biliş ve duygusal stratejileri kullanım oranlarının arttığını ifade etmektedir. Ayrıca bütün dil öğrenme stratejilerinin ortalamalarına bakıldığında başarısız öğrencilerin stratejileri diğer öğrencilere göre daha az kullandığını belirtmiştir ki bu sonuç araştırmamızla paralellik göstermektedir.

Bu araştırmadan elde edilen bulgulara dayanarak aşağıdaki önerileri sıralamak mümkündür.

Öğrencilerin orta seviyede kullandıkları tespit edilen bilişsel stratejiler dilde pratik yapmayı, mesaj alıp göndermeyi, analiz etmeyi, anlamayı ve üretmek için yapı kullanmayı içermek gibi önemli dil becerilerini kapsadığı için dil öğrenme sürecinin vazgeçilmez öğelerindedir. Bu nedenle İngilizce Dersi öğretim programlarında bu stratejilerin doğrudan öğretime yer verilebilir ve İngilizce öğretmenleri bu konuda bilinçlendirilebilir.

Duyuşsal stratejilerin kullanılma ortalamalarının düşük olması da öğrencilerin İngilizce dersine olan tutumlarına ve motivasyonlarına dikkati çekmektedir. Öğrencilerin güdülenmesinde önceki yaşantıları-öğrenmelerine dikkat edilmeli, başarısızlık yüklemelerinin olumsuz sonuçlarının ortadan kaldırılmasına çalışılmalıdır. Bu nedenle öğretmenlerin öğrencileri motive etmek için daha fazla çaba sarf etmeleri bu nedenle de ders materyallerinin öğrencilerin ilgisi doğrultusunda hazırlanması, aktivitelerin dilin kullanımına ve dil öğrenmenin önemini kavramalarına yönelik olarak hazırlanması olumlu tutumun ve motivasyonun artmasına katkı sağlayabilir.

Araştırma sonuçları diğer strateji gruplarının da orta düzeyde kullanıldığını göstermektedir. Ülkemizde İngilizce eğitiminde istenilen düzeye ulaşamadığı gerçeğini göz önünde bulundurduğumuzda strateji öğretime daha fazla önem vermenin sorunun çözümüne katkı sağlayabileceği düşünülebilir. Bundan dolayı hem

öğretim programlarında hem de hizmet içi eğitimlerde strateji öğretimine ilişkin yöntem ve tekniklere yer verilebilir.

Çocukların beyinlerinde dil gelişiminin bebeklik döneminde başladığı ve bu gelişimin ergenlik dönemine kadar sürdüğü, bu dönemde yabancı dil öğrenmeğe başlayanların yabancı dili de anadili gibi rahatlıkla öğrenebildiği, ergenlik çağına kadar olan yılların dil öğrenimi için biyolojik olarak da aktif yıllar olduğu ve beyindeki dille ilgili bölümlerin gelişiminin büyük oranda 12 veya 13. yaşlarında tamamlandığı gerçeklerini göz önünde bulundurarak özel okullarda olduğu gibi devlet okullarında da dil öğretimine daha erken yaşta başlamanın yabancı dil kazanımına büyük katkı sağlayacağı düşünülebilir (Demirezen, 2003). Bu nedenle İlköğretim 1. sınıftan itibaren karmaşık gramer bilgisi ve dil becerisi gerektirmeyen, oyun temelli yabancı dil öğretimine başlanabilir.

Yabancı dil öğrenme stratejilerinin kullanımının başarıyı artırdığı sonucu, yabancı dil eğitiminde hedeflere ulaşmak için strateji öğretimine daha fazla önem verilmesine işaret etmektedir. Öncelikle öğretmenler öğrenme stratejilerini ve bunların doğrudan ve dolaylı öğretimi konusunda donanımlı olmalıdırlar. Bununla birlikte öğretmenler derslerinde hem dolaylı hem de doğrudan strateji öğretimine daha fazla yer verebilirler.

KAYNAKÇA

- Aküz el, G. (2006). *İlköğretim 4-8. Sınıflarda Yabancı Dil Öğretimindeki Başarısızlık Nedenlerinin İncelenmesi (Adana Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Adana.
- Altundiş, E. (2006). *İngilizce Öğretmenlerinin Eğitimsel Kökenleri ve Dil Öğretiminde Karşılaştıkları Sorunlar (Kayseri İli Örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.
- Aydemir, Ö. (2007). *İlköğretim II. Kademe Öğrencilerinin İngilizce Dersinde Kullandıkları Öğrenme Stratejileri ve Başarı Başarısızlık Yüklemeleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. Edirne.
- Bacon, S. (1992). Authentic Listening in Spanish: How Learners Adjust Their Strategies to the Difficulty of the Input. *Hispania Publicaciones Periódicas*, 75, (2), 398-410.
- Bekleyen, N. (2005). Öğretmen Adayları Tarafından Kullanılan Dil Öğrenme Stratejileri, *Çanakkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 14, (2), 113-122.
- Cesur, O. M., Fer, S. (2007). Dil Öğrenme Stratejileri Envanterinin Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması Nedir? *Yüzüncü Yıl Üniversitesi, Eğitim Fakültesi Dergisi*. 4, (2), 49-74.
- Çelebi, M. D. (2006). Türkiye’de Anadil Eğitimi ve Yabancı Dil Öğretimi. *Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2), 21, 285-307.
- Çetintaş, B. (2010). Türkiye’de Yabancı Dil Eğitim ve Öğretiminin Sürekliliği. *Journal of Language and Linguistic Studies*, 6, (1), 65-74.
- Dalkılıç, N.B. (2004). İngilizce Öğretmen Adayları Tarafından Kullanılan Dil Öğrenme Stratejileri, *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 38-47.
- Demirel, Ö. (2004). *Yabancı Dil Öğretimi*. Ankara: Pegem
- Demirezen, M. (2003). Yabancı Dil ve Anadil Öğreniminde Kritik Dönemler, *Ankara Üniversitesi Dil Dergisi*, 118, 5-15.
- Eggen, D., Kauchak, P. (2001). *Educational Psychology*. New Jersey: Prentice-Hall.
- Fedderholdt, K. (1997). Using Diaries to Develop Language Learning Strategies. <http://langue.hyper.chubu.ac.jp/jalt/pub/tlt/98/apr/>.

- Güven, M. (2004). Öğrenme Stratejileri ile Öğrenme Stilleri Arasındaki İlişki, Anadolu Üniversitesi, *Eğitim Fakültesi Yayınları* (91).
- Green, J. M., Oxford, R. L., (1995). A Closer Look at Learning Strategies, L2 Proficiency, and Gender. *TESOL Quarterly*, 29, (2), 261-297.
- Hartman, H. J. (2001). *Metacognition in Learning and Instruction: Theory, Research and Practice*. Dordrecht: Kluwer Academic Publishers.
- Hiçyılmaz, A. (2006). *Yabancı Dil Olarak İngilizceyi Öğrenen Orta Öğretim 9. Sınıf Öğrencileriyle, Üniversite Hazırlık Sınıfı Öğrencilerinin Kullandıkları Dil Öğrenme Stratejilerinin Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Hismanoglu, M. (2000). Language Learning Strategies in Foreign Language Learning and Teaching. *The Internet TESL Journal*, 6 (8), 1-6.
- Işık, A. (2008). Yabancı Dil Eğitiminde Yanlışlar Nereden Kaynaklanıyor? *Journal of Language and Linguistic Studies*, 4, (2), 16-26.
- Karahan, V. (2007). *Devlet İlköğretim Okulu Birinci Kademe Dördüncü Sınıf Öğrencilerinin İngilizce Öğrenirken Kullandıkları Öğrenme Stratejileri*, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Kılıç, A. G. (2004). "İlköğretim İkinci Kademe Öğrencilerinin Okuduğunu Anlama Stratejilerini Kullanma Düzeyleri", *XIII. Ulusal Eğitim Bilimleri Kurultayı Bildiri Özetleri*, İnönü Üniversitesi Eğitim Fakültesi, Ankara: Öncü Basım Evi, 145.
- Lan, L. R. (2005). *Language Learning Strategy Profiles of Elementary School Students in Taiwan, Dissertation Submitted to the Faculty of the Graduate School of the University of Maryland*, College Park, in Partial Fulfilment of the Requirements for the Degree of Doctor of Philosophy.
- Lee, H. (2000). A relationship between English language learning strategies and cloze test. *Journal of English Language Teaching*, 12, (1), 247-270.
- Lenneberg, E. H. (1967). *Biological Foundations of Language*. New York: John Wiley and Sons.
- Meral, E. , Semerci, Ç. (2009). Yeni (2006) İlköğretim İngilizce Programını Uygulayan Öğretmenlerin Eleştirel ve Yansıtıcı Düşünceleri. *Doğu Anadolu Bölgesi Araştırmaları*, 50-54.
- Muhtar, S. (2006). "Üst bilişsel strateji eğitiminin okuma becerisinde öğrenci başarısına olan etkisi", Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.
- Nunan, D. (2000). *Second Language Teaching and Learning*. Boston Massachusetts: Heinle & Heinle Publishers.
- O'Malley, M., Chamot, A. U.; Stewner-Manzanares, G. (1985). Learning Strategy Applications with Students of English as a Language. *TESOL Quarterly*, 19,(3), 557-584.
- Oxford, R. L. (1990). *Language Learning Strategies*. Boston, Massachusetts: Heinle and Heinle Publishers.
- Oxford, R., Green, J. (1995). Comments on Virginia LoCastro's "Learning strategies and learning environments" Making sense of Learning Strategy assessment: Toward a higher standard of research accuracy, *TESOL Quarterly*, 29, (1), 166- 171.
- Oxford, R. L., Nyikos, M., (1989). Variables Affecting Choice of Language Learning Strategies by University Students. *Modern Language Journal*, 73 (29), 1-300.

- Oxford, R. L., Nyikos, M. Ehrman, M. (1988). Vive La Différence? Reflections on Sex Differences in Use of Language Learning Strategies. *Foreign Language Annals*, 21, 321–329.
- Paker, T. (2006). *Çal Bölgesindeki Okullarda İngilizce Öğretiminin Sorunları ve Çözüm Önerileri*, Çal Sempozyumu Bildiriler Kitabı, Denizli, Türkiye, 1-3 Eylül.
- Richard, J.C., Platt, J. & Platt, H. (1992). *Dictionary of language teaching & applied linguistics*. Essex: Longman.
- Rubin, J. (1987). *Learner Strategies: Theoretical Assumptions, Research History and Typology*. Prentice Hall, New Jersey.
- Schumann, J. H. (1975). Affective Factors and Problem of Age in Second Language Acquisition. *Language Learning*, 25: 209-235.
- Stern, H. H. (1992). *Issues and Options in Language Teaching*. Oxford: OUP.
- Tran, T. V. (1988). Sex differences in English Language Acculturation and Learning Strategies Among Vietnamese Adults aged 40 and Over in the United States. *Sex Roles*, 19, 747-758.
- Wenden, A., Rubin, J. (1987). *Learner Strategies in Language Learning*. New Jersey: Prentice Hall.
- Yıldırım, M. T. (2005). *Dil Öğrenme Stratejileri ve Kullanım Derecelerinin Kimi Etmenler Bakımından Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Yıldız Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü. İstanbul.
- Zealand, R. A. (2004). *Relationships Among Achievement, Perceptions of Control, Self-Regulation, and Self-Determination of Students With and Without The Classification of Learning Disabilities*. Unpublished Doctoral Dissertation, Columbia University, New York.

İletişim/Correspondence

Eyüp İZCİ
İnönü Üniversitesi
MALATYA-TÜRKİYE
Tel: +90 422 377 4424
eyup.izci@inonu.edu.tr

Hatice Özgan SUCU
Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi
NEVŞEHİR-TÜRKİYE
Tel: +90 384 228 1851
haticeozgan@nevsehir.edu.tr